

Levensloop van Johan Coenraad Ter Linden.

<https://hdl.handle.net/1874/355383>

gll

18

LEVENSLLOOP

VAN

Johan Coenraad Ter Linden.

[25]

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Hij werd geboren den 14 October 1802, te *Bergsheim*, in het graafschap *Meurs*, alwaar zijne ouders, welke lieden van den boerenstand waren, woonden. Reeds vroeg werd hij te dier tijd in de dorpsschool besteld, alwaar hij weldra veel vatbaarheid in het leeren betoonde, waarom zijne ouders hem dan ook spoedig naar *Meurs* zonden om in de Latijnsche taal onderwezen te worden; hoewel hij aldaar niet lang kon verblijven, aangezien de kosten hun te zwaar vielen.

De tijd naderde allengs dat hij eene keuze moest doen tot het aanvaarden van een beroep; hij koos daartoe dat van Schoolonderwijzer. Hij ging in eerste plaats naar *Hoog-Emmerik* en vervolgens naar *Swabenheim*, (dorpen in het graafschap *Meurs*) om als ondermeester te dienen. Ten huize van den onderwijzer *Berchter* in *Swabenheim*, werd hij opgewekt, en deed eene keuze tot welke men niet vroeg genoeg kan komen, en die aan elk jeugdig mensch boven alles is aan te prijzen; wij hooren hem hiervan zelf spreken, in een eigenhandig opstel, hetwelk dus luidt: » ik verkreeg door de genade Gods en de liefde zijns Zoons Jezus Christus, de overtuiging dat ik niet zoo leefde als Gods woord van mij eischte, en dat ik de genadige, regtvaardige en goedertierene God, met gedachten,

woorden en werken beleedigd had; dit folterde mij bestendig, zoodat de rust verre van mij geweken was. Te vergeefs zocht ik door allerlei vermaken en verstrooiingen mijn ontwaakt geweten tot zwijgen te brengen, hetwelk mij gestadig den dood en het eeuwige oordeel nadrukkelijk voor oogen stelde. Ten laatste wende ik mij tot Hem, die voor de zonde der wereld een vloek aan het kruis was geworden, onder vurige gebeden pleitende op Zijne oneindige liefde, en ontving genade, vergeving, troost en rust voor mijn gewond hart, en lust en begeerte om voortaan naar Zijnen wil te leven, en overeenkomstig Zijne bevelen te wandelen."

Spoedig daarna werd hij op onderscheidene plaatsen als huis-onderwijzer geroepen, en moest daardoor het huis van zijnen geliefden vriend *Berchter* verlaten, in hetwelk hij zoo groote genade was deelachtig geworden. Hij kwam daarop in *Orsoy* bij den Heer *Johan Lups*, alwaar hij een aantal Christelijk-gezinde vrienden vond, onder wier verkeer zijne kennis en erkentenis toenam, en zijn inwendig leven wies. Ook werd hij aldaar met de Zedelings-zaak bekend, welke hij zoo ter harte nam, dat hij in het jaar 1822 aan den eerwaardigen Vader *Jaenicke* te *Berlijn* zijne begeerte te kennen gaf, om onder zijne scholieren in het Institut te worden opgenomen. Dit verzoek werd hem toegestaan, en alzoo gaf zich deze waardige jongeling over ter dienste Zijnes Heeren onder de Heidenen. Slechts negen

maanden was hij in deze voorbereidings-school te *Berlijn*; te kort als hij dacht hoe liefelijk het hem was te zitten aan de voeten van dezen gezalfden knecht des Heeren, om uit zijnen mond woorden van onderwijs en vaderlijke vermaningen te hooren, echter niet te kort om aan zijne brandende begeerte te kunnen voldoen, om zoo spoedig mogelijk tot zijne geliefde Heidenen te mogen komen.

Het Nederlandsch Zendelinggenootschap, alhier, nam hem aan als Zendeling, om hem nog verder voortebereiden.

Dit verblijf was geene kleine beproeving voor zijn geduld, aangezien hij alhier nog drie en een half jaar wachten moest, alvorens er eene gelegenheid was om Hem te kunnen afzenden; dan de Heer oefent en loutert gewoonlijk door zulk eenen tijd van wachten, den ijver Zijner knechten, om hen te reinigen en te louteren van het vreemde vuur der menschelijke onzuiverheid; gelijk Hij een Mozes deed, welken Hij veertig jaren lang naar *Midian* zond, eer Hij hem den last gaf datgene te doen, hetwelk Hij in vleeschelijken ijver begonnen had.

Dan ook hier ter plaatse verwaardigde hem de Heer om te zijn een reuk des levens, ten leven van hen die met hem dagelijks verkeerden, daar hij het middel werd ter bekeering van de dochter eens Christelijken mans bij wien hij woonde.

Inmiddels wiesch zijne begeerte al meer en

meer aan, om als heidenbode dienstbaar te mogen zijn, naarmate zijn geduld beproefd werd. Wie hem sprak, toen hij voor het laatst zijn vaderland bezocht, die zal zijne beeldenis onvergetelijk zijn; een heilige en zachte ernst blonk hem uit de oogen, en men bemerkte al ras zijn heigend verlangen om tot zijne bestemming te komen. Toen hij op den 18den Mei 1826 afscheid nam van den Predikant, schreef hij in zijn album de teks Rom. X: 12-15, en daaronder: » Ach! dat mijn Jezus mij haast zenden mogt! Terwijl gij het net reeds spreidt, vergeet toch uwen geringen broeder niet, wiens oogen, met een bloedend en smachtend harte, van verlangen uitzien naar dat land, om ook den armen Heidenen, Jezus Christus den Gekruisten, te mogen verkondigen."

Eindelijk kwam dan ook nog in dat jaar het lang gewenschte tijdstip, namelijk den 15den October 1826, dat hij zijn afscheid nam van de Directie te Rotterdam, en den 17den met vier Zendelingen van daar vertrok. Na eene gelukkige zeereis van vijf maanden, landde hij op *Timor* aan, om zich aldaar door den Zending *Lebruin*, en door het leeren der Maleitsche taal tot zijne taak voor te bereiden. Van dag tot dag werdt hem zijne roeping gewigtiger, en het werk des Heeren ging in zijne ziel niet minder voort, naarmate hij dacht zulks den Heidenen aan te prijzen.

Hoe het na verloop van het eerste jaar in

zijnen geest gesteld was, getuigd ons eenen brief aan zijne zuster, den 17den October 1827 van *Koepang* op *Timor* geschreven. Menige lezer zal het niet onaangenaam zijn, den innerlijken toestand zijns harten hieruit te leeren kennen:

» Aanhoudend verheug ik mij door de genade des Heeren, de beste gezondheid te mogen genieten, en dagelijks de rijkste erbarming en de getrouwste liefde van mijnen Heer en Zaligma-ker te ervaren, daar Hij mij uit Zijne volheid steeds nieuwe genade en allerlei geestelijke en lichamelijke zegeningen schenkt. O, lieve zuster! hoe nadrukkelijk worden ook aan mij de troostrijkste en bemoedigenste beloften bewaarheid: *wie verlaten zal huis, of broeders, of zusters, of vader, of moeder, enz.* (Matth. XIX: 29). Heden voor een jaar volgde ik de roepstem van mijn' Heer en Hoofd Jezus Christus, op denzelfden dag verliet ik, wat op aarde mij het liefste en dierbaarste was; echter, hoe zwaar mij dit scheiden viel, zoo deed ik zulks gaarne om de naam en de zaak mijns Heeren, en zie! hoe gelukkig en zalig bevind ik mij, sints ik mij geheel zonder uitbeding, onbepaald aan de magtige en genadige God met ligchaam en ziel heb overgegeven. Hoe weet Hij voor elke offering eene vergoeding te geven; hoe vrolijk en veilig ga ik aan Zijne liefdehand, hoe waakt Zijn genadig oog over mij, hoe vriendelijk keerde Zijne sterke arm alle gevaren en onheilen van mij af, hoe ontsloot zich Zijn hart vol

genade en heil om alle mijne behoefte te bevredigen, en mij op mijnen loopbaan te sterken en te bemoedigen, om steeds voorwaarts te streven! Ach! voelden wij gestadig meerdere behoefte aan Hem, en mogten wij het door Zijne genade en geest regt leeren, om geen oogenblik buiten Hem te kunnen leven. Laat ons onophoudelijk tot Zijnen genade-troon de toevlugt nemen, en niet rusten voor dat wij door een waar geloof, geheel met Hem vereenigd zijn, en wij uit zalige ervaring weten, dat Hij voor onze zielen het Hoogste Goed, ja ons Een en Alles is. Welk eene brandende begeerte gevoelt mijne ziel vooral heden naar dezen gewenschte stand! Eene flauwe schets hoe onuitsprekelijk zalig de Christen zich hier reeds gevoelen kan, in zoo verre hij zich met allen ernst, en in volkomene zelfsverloochening zijnen Heer zoekt gelijkvormig te worden, en Zijn beeld in zich overgedrukt te vinden, het vervult mij echter met te grootere smart, daar ik gevoel hoe ver ik hiervan nog verwijderd ben; hooger verplichten mij daarenboven Gods oneindige weldaden en genadige bewijzen, tot zulk een Godverheerlijkend bestaan en leven. Ik betreur mijne snoode ondankbaarheid en vele overtredingen, en er blijft voor mij niet over, dan de toevlugt te nemen tot mijnen Heiland, om op nieuw vergeving, genade, kracht en leven te ontvangen, om Zijner verdiensten wille. Hij wil mij dezelve ook gaarne

schenken; Hij geeft toch den wensch der opregten, en mijne zuchten zijn voor Hem niet verborgen, Hij kent mijne smarten en weet hoe mij de zonde tot een last is; Hij kent mijn verlangen naar Hem, en weet dat ik niets vuriger begeer dan mijzelven tot een levend dankoffer Hem toe te wijden, Hem met hart en mond te loven, Zijnen naam onder de Heidenen te verheerlijken, zoolang er een polslag in mij klopt. O! mogt mij hiertoe Gods genade en Geest dagelijks nader brengen!

Binnen weinige maanden hoop ik nu de genade te hebben, om in den wijnberg mijns Heeren te mogen arbeiden. Ja, de tijd is nabij, waarin ik duizenden van blinde Heidenen, het woord des levens hoop te verkondigen. Welk eene verantwoording zal er alsdan wegens zoo vele aanvertrouwde zielen, op mij rusten! Wat zoude het zijn wanneer ik ontrouw of nalatig in zijne dienst bevonden werd!"

Met dezen zin aanvaarde hij weldra zijne zedings-post op het eiland *Rottij*, nabij *Timor*. Hij werd aldaar geplaatst in het jaar 1831, doch zijn verblijf aldaar was niet lang, dewijl hij door het afsterven van Broeder *Lebruin*, naar *Timor* verplaatst werd, alwaar hem een grooter werkkring werd aangewezen. Hier kreeg hij het opper-toezigt over andere zedings-posten; en hoe hij aldaar onvermoeid werkzaam was en geleerd heeft den Heer met alle kracht te be-
minnen en te dienen, hiervan kunnen de berigten,

welke hij van daar schriftelijk heeft gezonden, getuigen. Wanneer hij niet op reis was, besteede hij zijnen tijd op de volgende wijs: des zondags predikte hij tweemalen, des morgens voor Christenen, en des namiddags voor Heidenen, des maandags catechiseerde hij met de Maleitsche school-kinderen, op dingsdag met de volwassene Heidenen, welke verlangden gedoopt te worden, des middags hield hij Hollandsche school, en des avonds bijbeloefening voor vrouwen. Des woensdags bezocht hij weder de Hollandsche school en hield bijbeloefening voor jongelingen en mannen. Op donderdag hield hij wederom school, en des namiddags catechizatie voor jonge dochters en vrouwen. De vrijdag besteedde hij even als de dingsdag; des namiddags catechizatie voor jongelingen en mannen, en des zaturdags hield hij eene voorbereiding voor den zondag.

Bij dit alles droeg hij een zwak ligchaam om, en dat in een heet klimaat alwaar inspanningen te sterker aangrijpen, doch de Heer sterkte hem, en bewaarde onder dit alles zijne gezondheid.

Kort na zijne komst op *Timor* huwde hij de dochter eens hoofdmans, welke hem twee kinderen schonk. Te dier tijd stierf de echtgenoot van den Zendeling *Lebruin*, en liet vijf onmondige kinderen achter, die nu ouderloos geworden waren, welke *Ter Linden* tot zich nam en als een tweede Vader verzorgde.

De laatste brief welke hij naar B . . . geschre-

ven heeft, was van den 18den October 1831, waarin hij zijne goedkeuring te kennen gaf, wegens het voornemen zijner zuster om als medehelpster in zijn werk te willen dienen, en verlangde dat zij zich tot eene spoedige afreis zoude bereiden. Ongedachte hinderpalen kwamen echter tusschenbeide en beletteden de uitvoering. Niet lang daarna ontving men het berigt van zijn overlijden. Dit trof te meer daar hij in zijne laatste letteren nog gemeld had, dat de staat zijner gezondheid zooveel beter was dan in *Europa*. Even voor Kersmis kwam dit treffend berigt, dat hij, na eene hevige koortsziekte, den 29sten Mei 1832 te *Koepang* op *Timor* was overleden.

Hij rust nu bij zijnen Heer van al zijnen arbeid; de zendelings-vrienden verliezen op aarde een getrouw arbeider op hun uitgebreid veld; zijne betrekkingen beweenen hem, en zijne bejaarde moeder gevoelt haar verlies dubbel, wjl hij haar steun en troost was, zoo in het geestelijke als lichamelijke. Dan, God leeft en sterft niet; ofschoon Hij ook eenige arbeiders oproept, is en blijft Hij toch de Heer des oogstes; Hem willen wij het aanbevelen, en Hem niet alleen bidden om nieuwe arbeiders, maar ook om nieuwe kracht, leven en zegen voor hun die werkzaam zijn. Ach! de tijd is kort, het veld uitgebreid! Laat ons aanhouden in het gebed, en werken terwijl het nog dag is.

A 243 1329

Bij de Drukkers en Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN
wordt ook uitgegeven:

1. Levensgeschiedenis van Peter Lohbeck, derde druk, naar het Hoogduitsch,	15 Ct.
2. De Welbestede Stuiver, of de Bijbels der arme Negers, tweede druk; naar het Engelsch.	10 "
3. De Wever uit Welsh, vierde druk; naar het Engelsch.	07½ "
4. De kleine bewoner van het Auvergnésche gebergte; naar het Engelsch, derde druk.	10 "
5. Arme Sara; of de Indiaansche Vrouw, tweede druk, naar het Engelsch.	07½ "
6. De Jonge Hutbewoonster, vierde druk; naar het Engelsch.	22½ "
7. Buitengewone Opwekking onder de kinderen in Elberfeld, tweede druk.	05 "
8. De Iersche Boer, naar het Engelsch.	10 "
9. Elizabeth Cunningham; eene ware Geschiedenis, tweede druk.	20 "
10. Geschiedenis van John Robins, de Matroos.	10 "
11. Uitbreiding van de Parabel der vijf wijze en vijf dwaze Magden.	10 "
12. Het leven van Kolonel Jacob Gardiner.	17½ "
13. De Stroopers Dochter.	10 "
14. De Bode met goede tijding.	15 "
15. Jansje Allan.	15 "
16. Zonderlinge tusschenkomst der Voorzienigheid.	07 "
17. Levensberigt van Amelia Gale.	10 "
18. Sara Hill, de leerling van de Zondagschool.	15 "
19. De Geschiedenis van Mary Smith.	12½ "
20. De Dorps-Predikant.	10 "
21. De Waarheid en uitwerkselen van het Evangelie.	10 "
22. Kracht des Geloofs, bij treffende beproeving.	10 "
23. Herman de Houthakker.	13½ "
24. De laatste uren van John Cowper.	10 "
25. Het einde van den tijd.	10 "
26. Wat God bewaart, is wel bewaard. (tweede druk)	15 "
27. Wie zijt gij? Wat hebt gij te doen? Wat behoort gij te worden?	10 "
28. De Weêrhaan van het Kasteel. (tweede druk)	12½ "
29. Ebon-Häuser, in Latakke.	10 "
30. Eenige berigten van Indiaansche Bekeerlingen.	10 "
31. De Christen-Fecsten, een onderwijs ter vervulling van 's menschen voornaamste behoeften.	05 "
32. Verhaal van twee reizende Predikers.	07½ "
33. De Tijd en de Eeuwigheid.	10 "
34. Kort en heilzaam berigt, aan allen, die begeerte hebben om zalig te worden.	10 "
35. Levensloop van Johan Coenraad Ter Linden.	07½ "
36. Een Beroep op het Hart.	12½ "
37. Trekken uit het leven eens Landmans in den Elsaaz, uit het Hoogduitsch.	10 "
38. Sterfgevallen van zeven bekeerde Heidenen.	10 "
39. Levensloop van C. L. Töpfer, Evangeliesch Predikant te Peterswalden.	7½ "
40. De Scheapherder van de vlakke van Salisbury.	17½ "
41. Eenige bijzonderheden uit het leven en de werkzaamheden van Dr. Robert Morrison, Zendingeling onder de Chinczen.	15 "
42. Lydia S... (Een authentiek verhaal).	07½ "
43. Hugo Bouren.	7½ "
44. De Christelijke viering van den Zondag.	05 "
45. Henry Obookish, inboorling der Sandwichs-Eilanden.	10 "
46. Hadara, een jong Ahytsluit.	4 "